

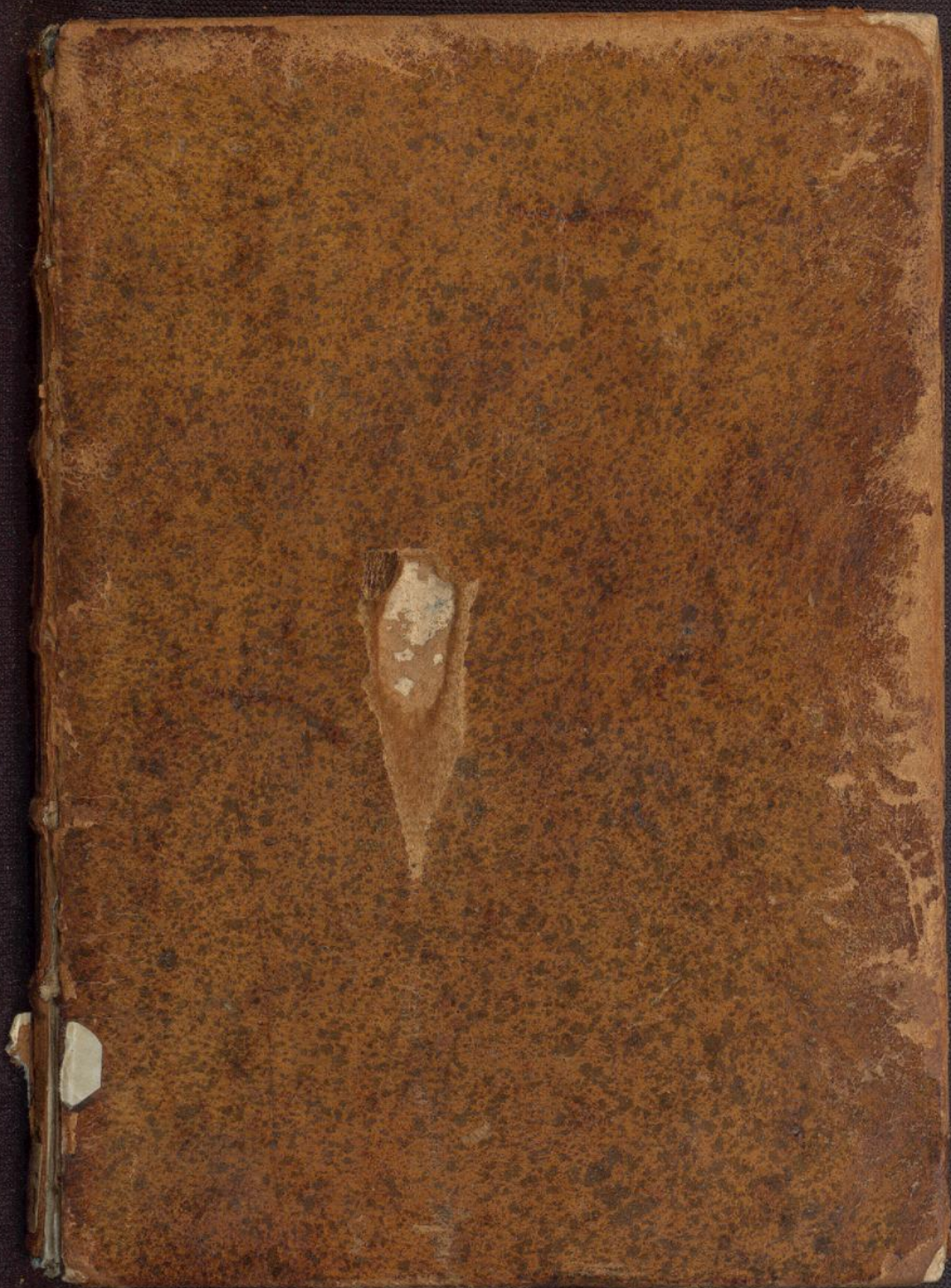
Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Epistola de miseria curatorum seu plebanorum

[Straßburg], vor 25. Okt. 1489

[urn:nbn:de:bsz:31-86594](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-86594)



Zu 77^x

AN 711 - AN 718

H. 11536.

H. 15541. b) Ebstädt. Mich. Pieper.

H. 6776.

c. 489-90.

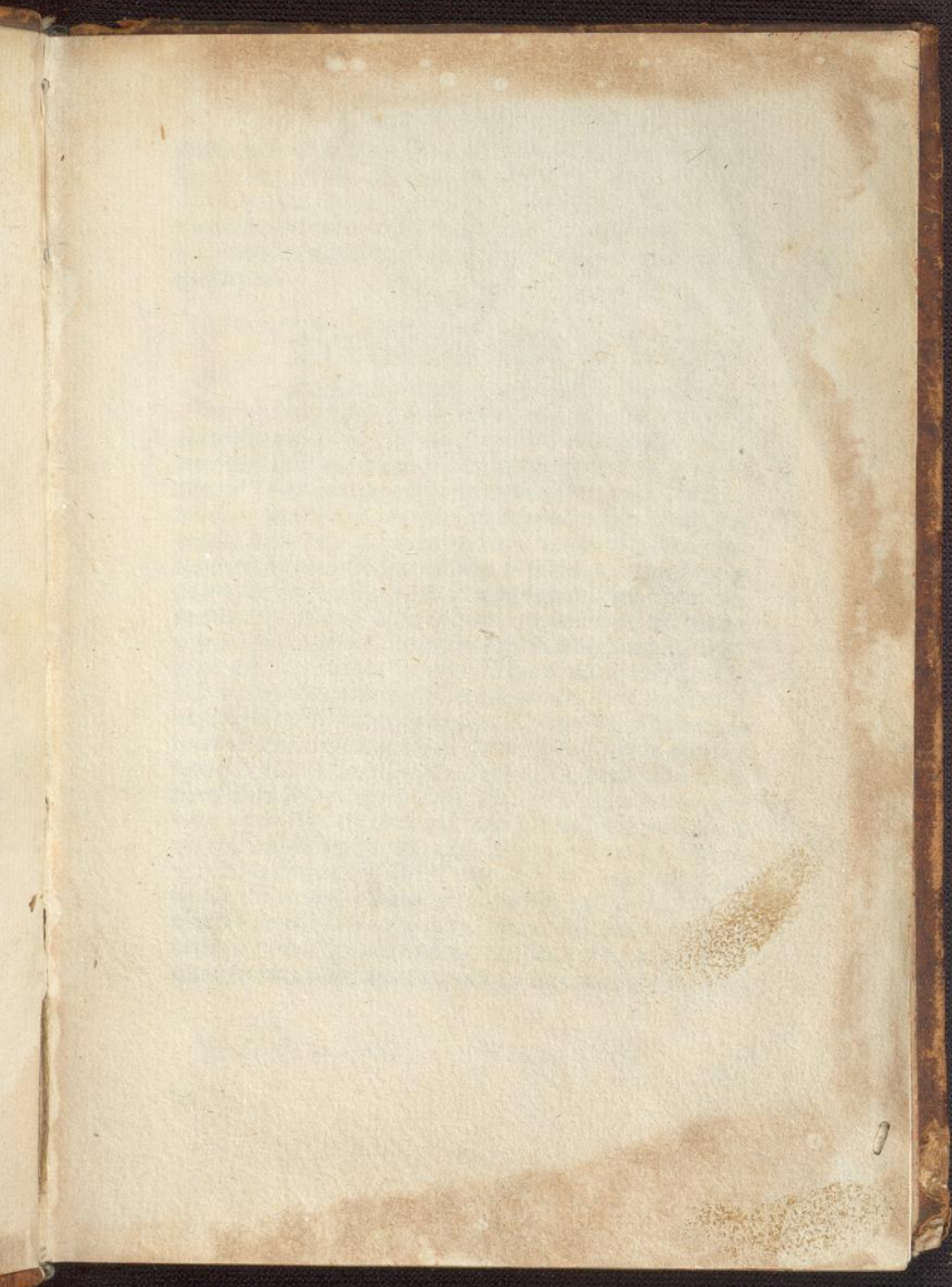
H. 14516

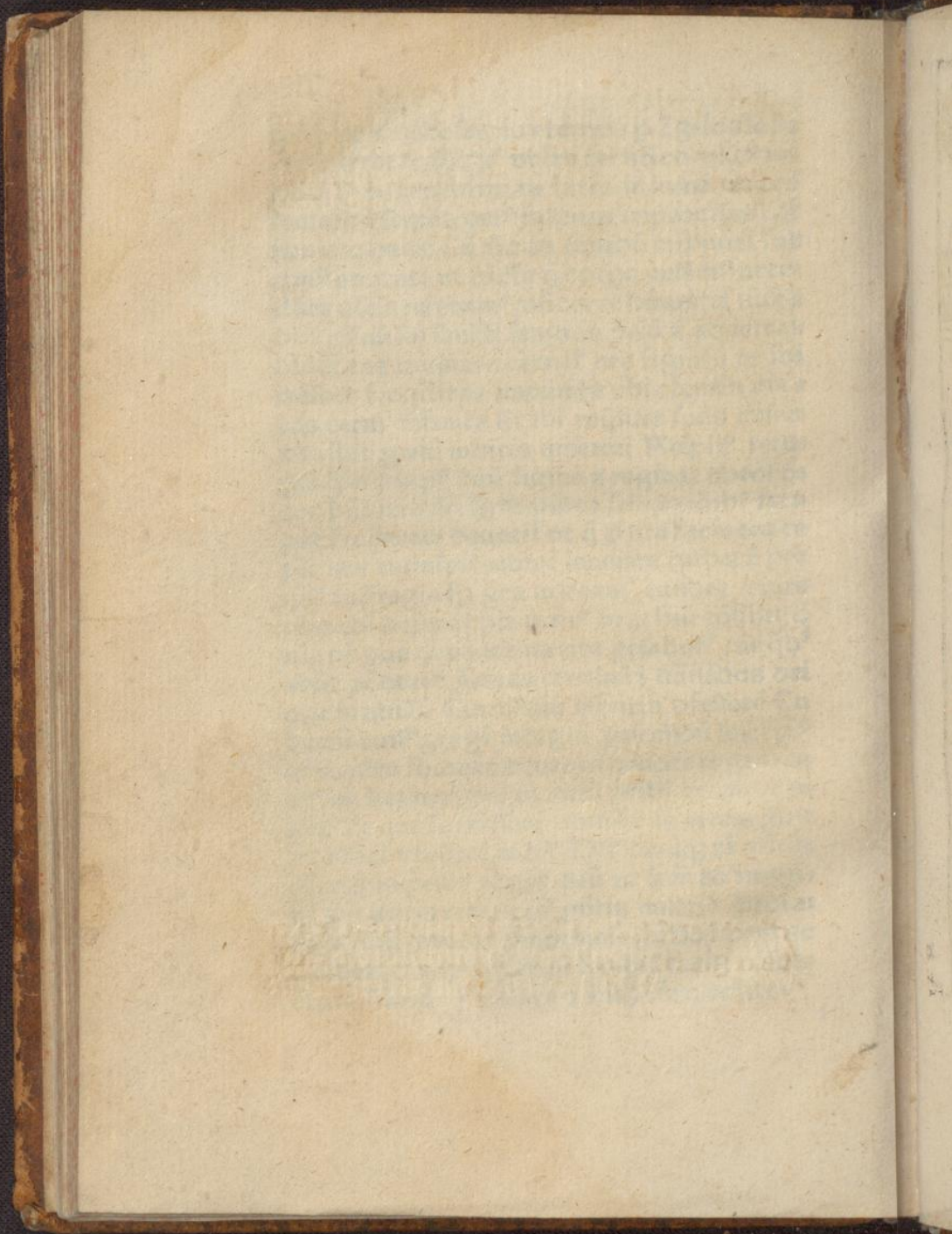
H. 6072. 3

H. 4150.

H. 6611.

H. 11740.





Hain * 66ii

6

Epistola de mi
seria curatozum

7



litte
rea
ban
om
cifi
an
fer
in
ter
gen
na
in
pa
m
do
d
ri
in
tr
a
p
te
w
l
n
:

Curum est temper (scriptura teste) in faciendis
consulere. Incautus vero est ad aliqd vel consen-
tire vel dissuadere. De cura pastorali suscipienda
(amantissime iohanes / velut iaz egyptum tuis me
litteris ple consulis. Sed a me quid? Rem utiqz difficiles
requiris. Inter clericos christo summo pastori nullus ple-
bano officio vicinior. Quemadmodu crucifixus est nob
omnibus scientibus christus a iudeis. Ita quotidie cru-
cifigitur eodem christo attestante) plebanus a parrochia/
anis. Quo enim dicit? Non est discipulus sup mgm. nec
seruus sup dnm suu. Si me psecuti sunt: et vos psequuntur
Si sermonem meu seruauerint: et vrm seruabunt. Christu
in vita eterna ad dexteram dei sedet: crucis obprobriu patien-
ter sustinens. Plebanus in eadez vita scdm post xpm locu
tenet: tribulationu acies fortiter vincens. et no solu in eter-
na gla post christu erit pmus / qz idcz cu eo habet officium.
imo in iudicando viuos et mortuos / cu xpo sedebit iudex
precipuus. Quia no suscepit predicationis eius verbu.
Unde petro de laboris pmio interrogate xps ait. Amen a-
men dico vobis qz vos qui secuti estis me: sedebitis sup se-
des iudicantes duodecim tribus israel. Pastoris ita glam ei-
dem z ignominia extreme cōsidero / et in hac re tibi z cōsen-
tio / et penitus dissuadeo. Inuitat ad consentiendu meritū
inducit ad dissuadēduz obprobriu. Ego pastor indignissi-
mus infinitas infestationes sustineo. et nodum e finis. Si
ad xpi oues pascendū te induxero. ad cōscribendū tua ob-
probria (qz rogo) sufficit pellis. Oportet etgo aliqs tibi tēp-
tationes pponere / et his cognitis: qd faciendū sit in te di-
mittere. Quisquis igit curā pastorale porat / nouē diabol-
os sine intermissione se lacerare sciat. Quod nequaqs sus-
tinuisset seruus: patienter tunc tolerat dominus

Primus diabolus inter oēs ē

ipse collator / qd uiz eccliam quaz cōfert: suā esse putat. Pleba-
num tamqz aliū subditum tenet et tractat. et qz hanc inten-
tionē falsam habet. missas celebrare / z quecuqz alia ad libi-
tuz facere iubet. Quid hac tēpatione acrius? qm collatoris

irrationabilem voluntatem saltem in minimo non impiet p
ter cetera imperia etiam mortis periculum vix effugiet. Scit of
qz non mentior quod dico. ipse hodie sustineo quod in pastore dña
tio tam est tyrannica quam iniusta. ut liceat collatori plebano que
quam maculare quem et nec habet: immo non potest inuestire. Dum
scitissimo imperator humilibus genibus prosternit. nunquam im
peratore dignior collator: quod sub plebano minime incurua
tur. Hunc et consules apte et congrue pilatus designat quoniam
dixit. Nescis quod patrem habeo te dimittendi et crucifigendi su
perbe ad christum dixit. Sed quod? Malum vite sine pilato habu
it: sententias christum. ita proculdubio sine salute omnis collator
pibit: persequens plebanum. Herodes multos in bethleem occidit
pueros. ut fieret deus. propter quod ille per multas infirmitates in
peccatis suis pessime obiit. Collator multa plebano infert
mala ut sit plebanus. propter quod iste absque hesitacione: sine ple
bano vitam terminabit. Hec singula per vindictam dicta sunt.
ut dum homo malum non manet inultum: omnis collator discat ex hoc
suo plebano esse subiectus. et toto corde studeat illi diligere
sine quo nequaquam potest animam suam saluare. Ad quod sermonem pro
trahit: Tam plebanum collator tribulat. ut propter infinitas istas
tribulaciones: multos: ecclesias suas permutasse constat. Qui
malunt tranquillam vitam ducere: quam iniurijs subiacere.

Secundus diabolus est custos

ecclesie qui quanto minor in potestate: tanto maior in persecutione.
non manifeste ledit. sed ut serpens occulte retro pugnat. Ille te
per proutum transiente in gramibus latens: indeliberate mordet.
et iste: ubi non putas: improvide nocet. Famuli conditores
vtest: gerit in domo tua. singula que agunt: prospicit. Sed quoniam
emolumentum consuetum a te non suscipit: omnem inuidiam contra te
accendit. Secreta tua que ante amicus zelare studuit: cun
ctis tunc inimicis revelare non contremiscit. In festatio
sup omnem infestationem magis seuera. Iaculis manifestis
projicitur clipeus. Contra occulta campanatorum tela: nullus pro
ficat galerus. Quid crudelius? Sicut aliquando apud indeos
indas tradidit christum. ita apud aduersarios suos campanatorum
accusat plebanum. Et quem admodum per pacis osculum: suum

iste didicit facere bellum. sic per falsam amicitiam contra do-
minum suum iste non desinit suscitare prelium. Ego inuti-
lis ecclesie pastor multa beneficia campanatori cuidam exhibi-
bui. sed quicquid propter suam maliciam beneficia solita abstuli:
tam cito in malis que deo teste non feci validum apud of-
ficialem traditorem cognoui. Sed quid? Judas se suspē-
dendo pessime suum luit reatum. et multos cognosco cam-
panatores in summa paupertate suum penitere flagitium. quorum
scelera ita singulis plebanis sunt cognita. ut tamquam oves
errantes: nusquam habere possunt seruicia

Tercius diabolus est coca tua

domina. per quam habes tot temptationum stimulos: quot
in capite geris capillos. nunquam fidelis. semper pigra. in cun-
ctis rebellis. Que nisi ab omnibus esset despecta meretrix:
nullatenus domus tue fuisset facta dispensatrix. Et quia est
famula tua: non permanens vxor: in singulis abstrahit. ut
dum a te propter sui maliciam expellitur: penuriam nullam
in futuro patiat. tanto minus te curat. quanto plus: quod
ea carere non potes: considerat. Hoc malum et alia quęplura
quandocumque in ea inuenies: ab intra per iracundiam consu-
meris. Malum est si percutis. peius est: si quod hoc nihil di-
cis. tunc si rem recte discutis: nullum te miserabilius appen-
dendis. Cum vero non: aut vix sit fidelis viro legitima. quod
modo esse potest comoda plebano soluta. Si (quod valde
rarum est: et accidens) matronam sanctam habet: super
omnes sanctos eandem celebrare oportet. Et quis in dis-
pensando commodat: tamen multum verbis suis mulieribus
stimulat. Ceterum: leccatrix forsitan est. Igitur vult li-
bidinis ardorem in ea a te extinguere. quem si non deles ma-
le habes. Si vero animum eius cupientem explas: te ipsa
non tu illam possides. Sic fit antequam cocam cum filiis di-
mitteres: potius ecclesia dimissa cum eisdem exul maneres
Deu quanta miseria curatorum. Numquid melior buccella
panis alitare exiguum cum pace: quam domus plena diuitiis:
ecclesia magna cum merore. Sed obiceret quis. damna plu-
rima suscipis. preter omnia famam bonam amittis. cur non

pocius probam et honestam queris. ex cuius prouida dis-
pensatione multa comoda capis. et omnem infamiam p̄ter
fugis. **Quantum** ego capere possum: q̄ infelix uinis. tue ī
felicitatis manifesta causa ipse existis. **Audi**. quia qui talia
ponis q̄ insipienter loqueris. **Sine** dubio hec amplius
non obūcis: si diligenter quam dicam curatoꝝ ignominia
am agnoscis. **Suspensor** **Excoꝛeator**. **Curator**. nomina
differentia sunt officia. **Suspensor**: fures patibulo annexo
tit. **Excoꝛeator** ipsos equos excoꝛeat. **Curator**: dei populū
informat. **Illoꝝ** officium quod dlibet est necessarium. **Quā**
dus eidem carere non potest. **Cum** fures omnia tollerent.
Equi ad nares feterent **Homines** boifarent. **Quantū** igitur
isti tres omnibus hominibus necessarij sunt. tantū om-
nes homines eos despiciunt. **Inter** suspensorem excoꝛia-
toꝝ. **Curatoꝝ** in laicis quo ad aspernationem. nihil ī-
terest. **Ego** nondū pastoralement curam gerens: honestā quā
dam matronam in cocaz futuram subtilibus uerbis meis
conueni. **Sed** q̄ famulandi tempus aduenit: infamatōez
timens: famulari respuit. **Seruus** cū capellantis comeder
uoluit. **Sus** cū gallinis aucis esuriuit. **Nemo** vaccas mul-
sit. omnis honesta famularum meum fugit. **Quis** precor
me tunc angustior fuit: quem etiā inuitum deum testificor
multum infamatam p̄sonam. **Stulticam** natura infidelez
bibulaz in meam dispensationem recipere oportuit. **Dic** er-
go queso que uirtuosa. munda. casta. suspensori. excoꝛiato-
ri. curatoꝝ vnq̄ famulabitur? **Fortē** itez obūcis. quasi om-
nis curatoꝝ concubuit. quia uero casta ancillas suas mul-
tos curatoꝝ maculare apphendit. **Paculationez** fugi-
ens: famulari contemnit. **Sibi** igitur talis contrarius
existit. **Si** continenter uiueret: nullam in honestis acqui-
rendis difficultatē haberet. **Audi** qui ita imperas. **Quis**
fortior. sanctior. samson. dauid. salomone. **Si** fortitudo.
sanctitas. sapientia. samsonem dauid. salomonem. a con-
cubitu mulieris p̄seruare non potuit. quis curatoꝝ ab
eodem ueneno vnq̄ liberabit? **Sicut** impossibile est. cum
pice communicari. et ab ea non coinquinari. ita non susci-
piendum est cum muliere habitare. et ab ea non maculari.

Si vir uxorem habens non vivens sine necessitate tantum /
tem conjugalem sepius defecit. **Q**uod rarum est: si curator
uxorem non habens semper vivens se non coinquinat. Ab
hoc tempore quo clericos ab uxoribus sanctio apostolica
sequestravit: nullus unquam quantumcumque sanctus et con /
tinens sine suspitione fuit. **F**ortiter propterea audeo in medi /
um proferre. **S**i inter curatores nullus concubinaris
esset adhuc propter eandem suspitionem curatori honesta non
deseriret. **Q**uapropter cum fiducia loquor: nisi ecclesia pro /
fertim curatores in antea uxores habere tolleret cum scor /
tis omnes usque ad unum domesticarum curarum portare oporteret
Quanti dedecus. **I**nde populus incidit damnationis
periculum. unde deberet sumere bene vivendi exemplum.
Antea per sacerdotis prolem tota nostra salus profuxit.
Nunc autem non nisi scandalum venit. **Q**uoniam unusquisque
sacerdos in sua legitima contentabatur. **N**unc vero sa /
cerdos quia propriam non habet: feminis indifferenter vi /
tatur. **D**e illis nemo quod malum est promebat. **D**e istis
quomodo luxuriantur etiam puer cantat. **S**ic ad ultimum
quicumque plebane / si cocam etiam honestam habes et
multa ex ea incommoda recipis. et super omnia infamiam
incurr?

Quartus diabolus est vitricus

Qui ecclesie tantum impugnat. quantum est quod non con /
siderat. in ecclesia tua sine licentia mendicat. **M**endicandi
tempus non observat. **D**e comodo tuo semper murmurat
quando non totum ad suam tabulam accumulat. ad fabam
te non curat. **Q**ui oblationes recipiendi auctoritatem se ha /
bere existimat. propterea ecclesie legata solus capit. **T**abulam
tecum non dividit. imagines cereas sicut suas ad trabes ne /
ccit. **A**scos. ova. pullos. linum vendit. **L**imiterium grami /
na merit. **I**n exequiis lumina tollit. **S**edes in ecclesia edi /
ficandi et quoties reponendi licentiam tribuit. **C**ompu /
tationem receptorum expositorum sine te facit. **U**num dicitur
deest. **D**issas celebrare nescit. aliis totam ecclesiam tuam regit
Dura temptatio. quod est plebanus. si quicquam in ecclesia ad libitum facit vi

tricus. Non sit super magistrum discipulis neq̄ super do-
minum seruus. dominus ecclesie est plebanus. sed seruus
ipse vitricus. Quicquid ergo in sop̄nominatis ecclesie ac-
ciderit. vitrici est colligere. sed solius plebani est dispensa-
re. Vitricus colligat. collecta representat. tunc pleban⁹ si ex
collectis ecclesie partem dederit: ex gratia ⁊ misericordia ve-
nit. q̄ solus oīa iure dictante seruare poterit. Sicut sine ca-
pite membra corporis non possunt viuere. Ita q̄ caput eius
est sine plebano ecclesia esse non potest. Si igitur indigen-
s plebanus fuerit. et singula sine diuisione ad tempus donec
resurgat retinere poterit. Melius est enī ecclesiam q̄ ipm
plebanū egere et dezere. quemadmodū securius est mem-
brum q̄ ipm caput perire. Quamobrem sit quodcumq̄. si
aliquid ecclesie tantū legatū fuerit. suam mediam portione
ex legato. plebanus canonice recipit. Si plebano tantū de
functus legauit cum ecclā siuult diuidi: Si aliquid pleba-
no et ecclesie simul indeterminate legatū fuerit: equalis di-
uisio fiat. ⁊ uterq̄ mediam porcionem recipiet. Si vero in
specie illud plebano. et istud ecclesie in testamento idem de-
functus determinat⁹ nulli quisq̄ suuz testamētū sine diuisi-
one cōtineat. In summis festiuitatibus dieb⁹ patronoz
dedicationis festis beate virginis quicquid tabula capit cuꝝ
plebano vitricū equaliter diuidere conuenit. Deniq̄ si ec-
clesia necessitate coacta non fuerit: quocūq̄ tempe mendicā
do circuit mediam partem plebanus iuste capit. Et q̄ ex pu-
ra gratia et misericordia venit ut cū ecclā dictas diuisiones
facit. Item caseos. oua. pullos. linū. p̄ domo sua semper nō
im merito tollit. imagines cereas. lumina in exequijs quā-
do ceram non habet cum ecclesia diuidat. Aimiterū gra-
minaviticum metere non annuat. sed campanatozi si pau-
per est tribuat. In ecclesia edificare aut quicq̄ reponere si-
ne licentia sua non pmittat. Computationem omni anno
plebano non collatozi faciat vitricus. Campanatozem et
vitricos locare: tantum ad plebanū spectat. Decsi ut dictū
est: vitricus non obseruat: sed in his contra plebanū friuo-
le decernat: maiorē excommunicationis sententiā intrat
a qua non nisi papa liberat. Ostulticia et omnium curato

rum demencia. miroꝝ de vobis atqꝫ mirari non sufficio. his
in anno omnes ad sanctam synodum conuenitis. et pessimē
in vobis vitricos dominari sinitis. Collatores de ec-
clesie bonis villas. agros et allodia emere fauetis. et vos
potius non contradicendo in miseria magna degetis. Nō
nescitis quia omnia ecclesie accidentalia sine diuisione tā-
to iustius capiatis. quanto ecclesiam ppter supabundanti-
as sine spe recipiendi inutiliter multis multa accommoda-
re conspiciatis. Sic demum qui collatoris non plebani in-
tuitu vitricus existit. non quod plebanus: sed quod colla-
tor iubet facit. Et iure omnia se recipere credit. que pleba-
nus ex misericordia et gratia pie ecclesie dimittit

Quintus diabolus est ipse ru-

sticus ideo malus. Quia nullus in eo intellectus. p̄dicato-
nes tuas vituperat. Contra missas tuas longas murmu-
rat. Tempore interdicti de diuinoꝝ cessatione te inclamat.
Ad q̄ non teneris obligat. excommunicatus offendere co-
gitat. laborans contra cibū et potū tuum mercedem semp
insultat. Offertoriū non p̄sentat. et qz q̄ habes sine labore
te possidere existimat. tricesimos. votiuas. vigiliās. anima-
rū commendationes. testamenta. ⁊ his similia: studio quo
potest: impedire non cessat. Nisi omnia ista prius impedi-
at: firmiter credas ad infirmum te venire cū sacramentis
nullatenus rogat. Quot saxagenas vaccas vestimenta ⁊
cetera ex inuidia sic obtinet rusticus. quod alias p̄ bonam
agonizantis voluntatem merito omnia tolleret plebanus.
Deniqꝫ quia domum tuam vicinam sue videt. differentias
inter te et alium rusticum non habet. Quicquid ergo totā
communitatem facere oportet: ad hec te angustiare nō pu-
det. Quid hac re durius? Si communitatem cum rusticis
seruare contempseris: recte quidem facis. sed ex hoc in fini-
tas persecutiones. lapides sup caput tuum colliges. Rup-
rustici mei aquarū necessitatem sustinentes tota communi-
te iuuau te per occultas fistulas fontem quendam vicinum
te mediam villam perduxerant. ecclesiam campanatoꝝ ⁊/
quas baurire sine contributo pmiserant. sed quia duos au

reos dare pennum. quos mihi contribuendos dictarant. cum magna temeritate meas ab aquis famulam repulerant. In tantum contra me fremere ceperant. ut etiam aerem si potuissent prohibere parati erant. **Q**uanta in curatores ipsorum rusticorum inuidia. **N**umquid vna plebanus cum ecclesia in singulis immunitate gaudent? **Q**ua igitur fronte plebanus ad contribuendum arcent. et ecclesiam cum campanatoribus libere ferre aquas fauent. nisi quia rustici de prospero successu ex intimo corde semper dolent. **C**uratores igitur nullus cum rusticis communitatem teneat ad pacendum porcos. vaccas. oves. aucas. non contribuatur ordine eum tangere non custodiat. **A**d spes. munitiones communes reparandas familias suas non mittat hoc solus caueat de suis rusticis ut damna non sentiat. quicquid alias sit quodcumque communitatem facere oporteat liberis ab hoc se fore sciat. **S**i se cuius faciat totiens quotiens excommunicationis sententiam eum mulctat: tandem omni tempore rustici plebanus inuidet et in nullo sibi fauent. **E**t si aliquando eo carere possent. dum in ipso lapides misissent

Sermones diabolus est ipse officia

lis. **Q**uanto sua iurisdicatio latior: detanto in plures tyrannidior et fortior. **Q**uemadmodum vultur hinc et inde volat ut laceret pullos. **S**ic iste iam ab illis iam ab istis parochianis explorat. ut exactionem plebanos. **D**andata innumera rabilia mittit: si non in eorum executione magis quam in tua negotiatione diligens fueris. **I**nineris importunitatem dominus tue dispensationem non ponderat. **G**audens illic te citat. ut mali quid in te inueniat: non ut puniat: sed magis ut marsubium suum impleat. **S**i non comparueris: indignationem eius quis enarrabit? **S**icut canis impetuosus se latrat. et nisi panes ante eum proiciat: a latratione non cessat. **I**ta iste assidue te infestat. et nisi flores expendas: quos solus optat: mandare non cessat. nec mandata cessat. **E**t quomodo securus esse poterit unquam ipse plebanus quem etiam quotidie proprius lacerat prelatus. **S**cribit salutem in domino: quod si fautor tuus optimus. et inter omnes persecutores in la /

cerando non est pessimus. Mandatis suis aliquando do-
minus iustis (quomodo potest) contra te rusticos incitat.
Mandat iterum. mandare non cessat. sed illataz a rusticis
iniuriam te conquerente non vindicat. O magnum peri-
culum si processus exequeris rusticus impugnat. Si non
publicaueris: officialis murmurat. O plura sunt que infe-
stant plebanum. Sed profecto nihil est quod fortius offic-
ciali impugnet. Qui te sine causa infamat. Nūquid est
malus: qui quodammodo ex nihilo te irregularem probat
Quomodo poterit esse bonus? In ecclesie mee districtu:
multi sunt fornicatores et adulteri. pauperes occulti. nobi-
les manifesti. Citat pauperes manifeste ad libitum suum.
et punit. honorat nobiles nec pleurit. Si ex alio officialis
nequicia nō patet: ex isto omnibus hominibus aperte cla-
ret. Hec presens epistola cum tanta audacia non profere-
ret. nisi omnis homo in hoc officiali malediceret. Recipit pec-
cuniam et admittit ignominiam. Amat denarium et tole-
rat fornicarium. Tollit munera et destruit iura. Credit ru-
stico. et inuidet plebano. Nisi portauerit munus: nullus
ab eo est acceptus. Citat monet. excommunicat. aggrauat.
reaggrauat. relaxat. interdicit. In his omnibus nō dei glo-
riam querit. sed solum lucrum querit. pecunie seruit. et in-
numera mala propter hanc committit. Vana in curato-
res est ipsius officialis tribulatio. Si ecclesiam non habe-
rem: nullam vtiqz susciperem. Quia omnibus alijs diabo-
lis dormientibus iste solus ad nocendum vigilat. Alijs q̄
escensibus iste solus inquietat.

Septim⁹ diabolus est ipse epis-
copus. Qui quod per totuz annum omnis sollicitudo tua
collegit. hoc iste per subsidiuz tollit: singula bona tua q̄ pos-
sides: immunia sunt. Jam episcopus contributum: Jam
postulat subsidium / sic qui immunitatem honorum tuoz
deberet conseruare de anno in annum: hanc non pudet ip-
se infringere. Episcopum solū cū necessitas ingruat q̄ ppri-
is releuare stipēdū: n̄ pōt caritatiuū postulat decz subsidiū.

Dudū iam nulla necessitate rationali quodammodo vrgen-
te sine misericordia req̄siuit contributū. **N**unc vero q̄si nū-
q̄ esset sibi subuentum: instanter postulat subsidium. **D** su-
per omnem lupum lupus rapax. lupus eo efuriente ouē ra-
pit. et nisi summa vrgeat necessitas: non redit. **E**piscopum
autē nulla penuria cogit. et semper ad alterum annum sub-
sidium capit. sic bona tua que alias manerent immunia: p-
continuum sine causa subsidium facit civilia. **R**up quadra-
ginta marcas subsidij collectori numeravi i tantis me mar-
cis satisfecisse existimaui. collector institer. preter has regi-
strales poposcit. et de qualibet marca scribenda tres hallē/
ses recepit. bursam penitus euacuauit. et me dolente ip̄e ri-
sit. **R**usticus prebet censum. et satisfacit domino. pleban⁹
donat subsidium. nec sufficit episcopo **Q**uantum igitur ex
iniustis registralibus colligere valeo neminem ip̄o episco-
po cupidiores apprehendo. qui ne in subsidio censiatur aliq̄d
damnum per curatozum sudores collectori dat suum preci-
um quod tantū est. **V**ellem potius fieri subsidū collectena-
rius. q̄ effici ecclesie misnensis vicarius. **Q**uid est. quia of-
ficialis in synodo sepi⁹ audit hoc verbū neutrale vacat: ni-
si quia cum multis alijs episcopus vltra vires pleban⁹ et/
actionat. dignitatē aut libertatē non defensat. lupos baclo
pastorali non fugat. **D**ū in curiam episcopalem venerit ple-
banus. vix ad eum beneueniatis dicit. **S**i vero nobilitat⁹
nō solū cū omni soleunitate acceptatur. imo celariū cū opti-
mi liquoris vasis aperit. **A**d prādinz. cenaz inuitat. causa
eius auditur et expedit. **P**lebanus vero spernitur. nec cib⁹
nec potus ei prebetur. **I**niusta causa damnatur. **P**ruden-
ter loquitur et arguitur. sic quidem a proprio dño suo repel-
litur: et a cunctis vasellis odio habetur. **A**gri tolluntur. cē-
sus alienantur. domus parrochiales violantur. **C**lerici si-
ne causa tamq̄ latrones captiui ducunt. quotidie in clerū
violentie aguntur. **E**t quasi non sit ep̄s vel platus hec oia
ppetrantur. **N**umquid es ep̄s? **S**i deniq̄ ep̄s. vbi queso
est tuus baculus? **S**i tenes baculum: cur non phibes lupū?
Irrrecoverabile damnum **P**erditus est omnis clericus. qz
amici sūt pastor et lup⁹. **S**z timendū est: cū lup⁹ ampl⁹ n̄ ha-

buerit oues: denozabit et pastore. et iusto iudicio pastor cum
ouibus perit. q̄ nullā diligentia circa oues habere voluit.
Frustra et indigne geris o episcopo baculū: te ordies cele/
brante. quē gerere nō vis lupo clez tuū inuadente. **D**iligē/
tem igit curā de ouibus tuis habeas: q̄ruz et lac acbutyz
contributū cū subsidio de die in diem congregas. **D**ic cum
saluatore qui vos audit: me audit. 7 qui vos spernit: me sp/
nit. Et q̄ncūq; in curiā tuam venerit plebanus: honora illū.
quemadmodū in eterna patria christ⁹ honorat ap̄los **Q**uē
ei⁹ iniuriā tuā reputa lupos sibi insidiātes cū magna stren/
nitate ad alioz terrorem fuga. **T**u enim es christus / ple/
banus tuus discipulus. **S**icut in suis tribulationibus
christus non deseruit apostolos. nec et tu in suis infinitis
tribulationibus ac persecutionibus dimittas plebanos.
Sed heu: quod non plantauit lupo: tollit. **Q**uia magis
lupos q̄ oues diligit episcopus. **S**ic demū de bonis eccle/
diues est vasellus. et summe pauper semper manet pleban⁹

Octanus diabolus est ipse ca
pellan⁹ hic in ecclesia tua. nec cantat nec legit. nisi vnde ip̄e
suū profectū habere possit. **U**ix sine confusione req̄em can/
tat. et quasi in singulis tibi rebellisat. **S**i prandium tuuz et
cenā non semper equaliter sumit. non solū in te: sed in cocā
tuam etiā fremit. et q̄ tecum discordat: rixas quomodo
potest: aduersum te excitat. **F**orte ebrius est per totam no/
ctem in tabernaculo cātros. et mane non pudet immola
re sacrificium. **S**ōolētus ē q̄ in ecclā tua deberet como/
dū tuū agere: iacēs in lecto. forte adhuc matutias cū accessu
altaris debet incipere. **I**mpatiens est. vult eq̄tare. nō curat
si te oportet per pedes ambulare. et si nō habuerit equū: nō
cōplet tuū ministerium **Q**uotiens ego plebanus sui pe/
destet. et dura feci vestigia. **I**p̄e capellanus in equo meo q̄
etus et letus cantauit carmia. **C**uriosus est. iungit se vasel/
lis. loquitur quod non audiuit. recitat qd non vidit. **E**t si
plequēdi modū nō haberent ex alio: quō noceant plebano.
habent ex capellano. **S**uperbus est in ministerio. semper
lotum formosum appetit habitum: non vt in hoc decoret

christum: sed magis vt ad se inclinet populum. Non vt
illam honestatem de cetero maneat capellanus. sed magis
vt depulso domino suo: ipse futurus succedat plebanus.
Auarus est. comodum tuum pro posse impedit. Sepius
q̄ tuam obseruaret coquinam: in votiuas vigilijs: hoc est
in suum profectum vertit. Te accrescente semper dolet. qz
nihil dicere audet. Vbi potest: occulte nocet. In mari igit
arenam numera. Et in capellano temptationes pensa. Et
proculdubio qui te putas esse plebanum et dominum: in
uenies te tuorum capellanorum capellanum et seruum

Nonus diabolus est ipse predi

cator. Qui quanto in doctrina gloriofior: tanto plebano in
festior. acceptum se in populo considerat. et plebanum qua
sificifram pro nihilo reputat. Et quia scientia inflat non so
lum a plebano: sed etiam a capellanis tanq̄ prepositus ce
lebrari oportet. Si non semper delicata cibaria maducat.
vinū pditū cū cereuisia optia potat. De hoc in ambone p̄
dicat. coram plebis multitudine te scandalizat. Non in su
orum verborum apparatu profectum tuum queritat. sed
quomodo ipse accrescat: toto conatu laborat. Si per te ip
sum predicare non poteris: multotiens ab eo asinus et cor
nutus vocaris. Non fident in doctrinam. et multiplicat ca
lumniam. Velis nolis contra te predicator permanet. q̄
totum populum tuum ad brachium suum habet. Acce mi
s iohannes potes bibere calicem et curam suscipere pasto
ralem. essentialia solum tibi temperamenta proposui: de ac
cidentalibus infinitis nec mentionem feci. Quod cotidie
ex aduerso te infestat: q̄s est qui aumerat? Ad curam igitur
pastoralem suscipiendam meritis ponderans fideliter cō
sulo Obprobrium censens penitus disuadeo. Quantum
igitur ecclesiasticum regimen est meritorium: tantum est
onerofum. Quorum excelsum: tantum ignominiosum.
Quid est q̄ plures religionem intrant: et in eadem non p̄
seuerant. multi ecclesias suscipiunt. et non multo tempore
effluxo dimittunt. Nisi quia isti scilicet religiosi duram cō
tra vicia ante non ponderarunt pugnam. et isti acerbam

prius non masticaerunt miseriam. Ego quidem vsq; huc
pastorale onus portauit. Sed quia tribulationes quibus
non mereor sustineo. Ecclesiam meam pro beneficio non
curato quantociti⁹ possum commutabo. Quapropter si
poteris patienter quas dixi sufferre calumnias secure eccle-
siam suscipe. Si sustinere non potes nec vni⁹ sustinisti
erumnas: potius alias ecclesiasticas portare curas dimit-
te. Tu enim omni honore et reuerentia q; non ego sed plu-
res de te affirmant: es dignus. Cum non solum in septem
artibus liberalibus. imo in totius sacre scripture quodam
dammodo sis expertus semitis. Non ergo te decet tantus
virus/ ecclesie lumen per tot miserias obfascari: modo sup-
poni. Sed saluatore testante ab omnibus curis expeditus
sup candelabrum. Hoc est excelsam cathedram locari. Et in
summa reuerentia haberi. Quia vt multi peccatores i pec-
catorum suorum tenebris ambulantes peccata sua sup car-
bones nigra videant. Videndo recognoscant. Recogno-
scendo desceant. Descendo confiteantur. Confitendo peni-
teant. Penitendo purificentur. Purificati mundi pmane-
ant. Et tandem ad celestem mundiciam. Hoc est eternam fe-
licitatem. Ad quam creati sunt pueniant. Prestante dño
nostro iesu christo. Vale.

Explicit epistola de miseria curatorum seu plebanorum

